Odkrycie w kościele św. Józefa ● Patron Marszałek Piłsudski
Wspomnienia Zofii Szulc ● Zielone światło dla CKiR

PL ISSN 1507-6105

tradycja od 1995 r. **nakład 9 000 egz. + www.wiadomoscipodgorze.pl**

WIADOMOŚCI

Egzemplarz bezpłatny
Przekaż dalej!

Bieżanów, Bieżanów Nowy, Kozłówek, Kurdwanów, Łagiewniki, os. Cegielniana, Piaski Nowe i Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rżąka, Swoszowice, Wola Duchacka Wschód i Zachód

Nr 5 (256) Rok XXII | Kraków | maj 2017

AGENT PZU

PROMOCJA

Zyskaj spokój
i atrakcyjną ofertę

U nas ubezpieczysz: samochód, dom, podróż, firmę, gospodarstwo rolne

Zapytaj naszego agenta o zniżkę dla Ciebie

Barbara Karp
bkarp@agentpzu.pl
tel. +48 535 005 795

PZU

ODKRYCIE
w kościele św. Józefa

W szafach parafialnego archiwum w kościele św. Józefa w Podgórzu znaleziono bezcenne dokumenty dotyczące dawnych wsi, położonych między Wisłą a południową obwodnicą Krakowa.

Cd. na str. 3

www.metka-sklep.pl
TANIA ODZIEŻ
NAJWIĘKSZY SKLEP Z WYCENIONĄ ODZIEŻĄ UŻYWANĄ DZISIAJ
APASZKI 10ZŁ/SZT
W MAJU BOGATA OFERTA KRÓTKICH SPODENEK, LETNIEGO OBUWIA I MODNEJ WYJĄTKOWEJ ODZIEŻY!
Wola Duchacka Zachód
Kraków Ul.Beskidzka 30
Co 2-tygodnie NOWY TOWAR

REKRUTACJA!
BAJLANDIA
PUBLICZNE PRZEDSZKOLE
Własna kuchnia
Angielski codziennie
Zajęcia dodatkowe
ul. Czorsztyńska 3b
ul. Stattlera 26
www.bajlandia.org
12 264 72 42

CONSILIUM®
mgr Bogusław Cora
biegły rewident
Biuro Rachunkowe
ul. Cechowa 63
tel.12 651 44 44
506 151 872
e-mail: biuro@consil.pl
www.consilium.net.pl
25 lat profesjonalnej obsługi firm
USŁUGI KSIĘGOWE
DORADZTWO PODATKOWE
ROZLICZENIA ROCZNE
WERYFIKACJA BILANSÓW

TŁUMIKI
12 657 23 75
513 096 771
HAKI HOLOWNICZE
MECHANIKA OGÓLNA
WULKANIZACJA
ZMIANA ADRESU!
PIOMAR, Wola Duchacka,
ul.Dauna 95A (wjazd od Nowosądeckiej)
DLA STAŁYCH KLIENTÓW RABATY

HOTEL SORAY
Kraków-Wieliczka
ul. Krakowska 14 c
tel. 12 284 33 40
tel. 12 281 55 55
recepcja@soray.pl
www.soray.pl
WESELE W 2017 ROKU?
JESZCZE JEST MOŻLIWE!
zapraszamy do rezerwacji ostatnich wolnych terminów
PROMOCYJNE CENY!

• Lokalne Forum •
email: wiadomosci.krakow@wp.pl
• Lok alne Forum •
email: wiadomosci.krakow@wp.pl

Zielone światło dla CKiR

Ważny krok na Woli Duchackiej. Centrum Kultury i Rekreacji na Woli Duchackiej – właśnie podpisano porozumienie między ZEO a Spółdzielnią Mieszkaniową „Podgórze". Pan dyr. Mazur (ZEO) i p.prezes Santura (SMP) uzgodnili sposób współpracy, tak aby inwestycja mogła ruszyć. Teraz staramy się, aby w budżecie na 2017 znalazły się dodatkowe środki, pozwalające uruchomić inwestycję w tym roku. (…) Dziękuję ludziom, którzy do tego się przyczynili. Centrum Kultury i Rekreacji na Woli Duchackiej jest bliżej!

Tu gdzie teraz jest boisko - będzie nowoczesne Centrum Kultury i Rekreacji dla mieszkańców Woli Duchackiej!

Inf. zamieszczona na Facebooku 27.04. br. przez przewodniczącego RMK Bogusława Kośmidera

Od redakcji:

CKiR powstanie przy ZSOI nr 7 przy ul. Czarnogórskiej. Wnioskuje o to od lat społeczność lokalna uaktywniona po likwidacji Klubu Kultury Wola Duchacka, który – wraz z biblioteką - miał siedzibę w wyburzonym pawilonie. O budowę CKiR zabiega także szkoła, która ma zyskać salę gimnastyczną. Starania te wspiera od początku Rada Dzielnicy XI Podgórze Duchackie.

Konsultowanie skweru przy ul. Estońskiej

W czwartek 20 kwietnia 2017 r. w Zespole Szkół Ogólnokształcących Integracyjnych nr 7 przy ul. Czarnogórskiej 14, odbyły się konsultacje społeczne dot. zagospodarowania terenu przy ul. Estońskiej. Przedstawiciele Zarządu Zieleni Miejskiej zaprezentowali koncepcję wydzielenia czterech stref: rekreacyjnej (huśtawki, stoły piknikowe), wypoczynkowej, sportowej (boisko wielofunkcyjne) oraz zabaw. Uczestnicy konsultacji aktywnie włączyli się w projektowanie przedmiotowej przestrzeni prezentując własne pomysły. Atrakcyjność dyskutowanej koncepcji polega na tym, że jest adresowana do odbiorców z różnych przedziałów wiekowych od dzieci po seniorów. Obiekty wkomponowane zostaną w istniejącą już zieleń. Następne spotkanie konsultacyjne przewidziane jest pod koniec maja.

Anna Miłowska
Fot. Agnieszka Dyrek

SKOZK dla Podgórza

Podczas piątkowego (31.03) zebrania plenarnego Społecznego Komitetu Odnowy Zabytków Krakowa przegłosowano ostateczną listę obiektów, których renowacja w 2017 roku zostanie dofinansowana z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa. W Podgórzu będą to m.in. następujące obiekty:

Kościół pw. św. Józefa – kontynuacja remontu konserwatorskiego elewacji bocznych kościoła;

Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, ul. s. Faustyny 3 – remont konserwatorski elewacji skrzydła południowego kompleksu zabudowań klasztornych; Kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, ul. Popiełuszki 35 – kontynuacja prac konserwatorskich we wnętrzu kościoła; Zespół szpitalnego miasta ogrodu w Krakowie-Kobierzynie – remont konserwatorski kolejnych budynków; Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Krakowie, ul. Krzemionki 11 – kontynuacja rekonstrukcji stolarki okiennej; Dwie kamienice: Czarnieckiego 2/ Limanowskiego 28 oraz Limanowskiego 30-32-34; Forty: 52 Borek, 51 ½ Swoszowice oraz Fort pancerny 52 ½ Skotniki.

Po raz drugi finansowane będę prace na Nowym Cmentarzu Podgórskim: grobowce rodzinny Kresków, rodziny Sikorów, grupa dwóch pomników na grobie Pantaleona Werbowieckiego oraz Stanisława Maciągi, pomnik nagrobny Julii Iwiczowej, a także blisko 20 nagrobków na Starym Cmentarzu Podgórskim.

Paweł Kubisztal, Podgorze.pl

KONKURS na hasło promocyjne

Niebawem otwarcie MUZEUM PODGÓRZA – nowego oddziału Muzeum Historycznego Miasta Krakowa. To Muzeum o Nas – wyjątkowe miejsce, które tworzymy z inicjatywy mieszkańców Podgórza i wspólnie z nimi! To będzie miejsce otwarte, integrujące lokalną społeczność, instytucje, organizacje i stowarzyszenia. To będzie Twoje miejsce!

Zapraszamy do współtworzenia tego dzieła i wzięcia udziału w wyjątkowym KONKURSIE. Wystarczy wymyślić hasło promujące MUZEUM PODGÓRZA. Ma ono wyrażać charakter i specyfikę tego muzeum, samego Podgórza i jego mieszkańców.

Do udziału w Konkursie mogą zostać zgłoszone wyłącznie takie hasła, które:

a/ składają się z maksymalnie 7 słów; **b**/ są napisane w języku polskim; **c**/ nie naruszają prywatności lub innych praw, w tym autorskich, jakichkolwiek innych podmiotów; **d**/ nie godzą w dobre imię innych osób; **e**/ nie zawierają treści powszechnie uznawanych za wulgarne i obraźliwe; **f**/ nie są zabronione przez prawo; **g**/ nie były wcześniej publikowane i wykorzystywane.

Prosimy o przesyłanie haseł na adres konkursy@mhk.pl do 26 maja 2017 r.

Zwycięzców ogłosimy 3 czerwca 2017 r. Jest to szczególna data – rocznica nadania pierwszego herbu miastu Podgórze przez cesarza Józefa II w 1785 r.

I miejsce: DOŻYWOTNI, NIELIMITOWANY, BEZPŁATNY wstęp na wszystkie wystawy organizowane w Muzeum Podgórza, DOBRA LEKTURA – wydawnictwa książkowe MHK, KARTA WOLNEGO WSTĘPU DLA 2 OSÓB do oddziałów MHK ważna do końca 2017 r.,

ZAPROSZENIE NA WERNISAŻ wystawy stałej planowany na jesień 2017 r.

II i III miejsce: DOBRA LEKTURA – wydawnictwa książkowe MHK, KARTA WOLNEGO WSTĘPU DLA 2 OSÓB do oddziałów MHK ważna do końca 2017 r., ZAPROSZENIE NA WERNISAŻ wystawy stałej planowany na jesień 2017 r.

Miliardowa inwestycja zmieni centrum miasta

W siedzibie PKP PLK podpisana została umowa z wykonawcą rekordowej inwestycji kolejowej w Krakowie. Za 966 mln zł netto konsorcjum kierowane przez firmę Strabag przebuduje linię biegnącą od Dworca Towarowego przez Kraków Główny, Płaszów i Bieżanów aż za granicę miasta.

Prawie 20-kilometrowy odcinek linii E30 przebuduje konsorcjum firm Strabag i Krakowskie Zakłady Automatyki. W przetargu zaproponowały one wykonanie prac za 966 mln złotych netto. Nie była to najniższa z zaproponowanych kwot: za 958 mln zł prace chciało wykonać konsorcjum firm Mota-Engil, Mostostal Warszawa i Acciona, ale ich oferta nie została wybrana. Złożone przez nich odwołanie zostało odrzucone przez Krajową Izbę Odwoławczą, ale firmy nie zgodziły się z tym werdyktem i skierowały sprawę do sądu. To jednak nie wykluczało możliwości podpisania umowy z drugim w kolejności oferentem. – Sąd w ubiegłym tygodniu pozwolił nam na podpisanie umowy. To też jest sygnałem, że idziemy w dobrym kierunku – zapewniał w rozmowie z LoveKraków.pl Ireneusz Merchel, prezes PKP PLK.

Dodatkowe tory, nowe przystanki

Podpisanie umowy otwiera drogę do największej inwestycji kolejowej w Krakowie od lat, przekraczającej nawet spektakularną budowę łącznicy kolejowej Zabłocie-Krzemionki. Pomiędzy Krakowem Głównym a Płaszowem dobudowane zostaną dwa tory, które będą służyć Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej. W miejscu dotychczasowego nasypu między Grzegórzkami a Starym Miastem powstanie 850-metrowa estakada kolejowa. Jeden dodatkowy tor zostanie dobudowany także na odcinku Kraków Płaszów – Kraków Bieżanów. Powstaną dwa nowe przystanki dla pociągów SKA: Kraków Grzegórzki i Kraków Złocień. Przebudowane będą przystanki Kraków Łobzów, Kraków Prokocim, Kokotów i Węgrzce Wielkie oraz stacje Kraków Główny Towarowy, Kraków Główny Osobowy, Kraków Płaszów i Kraków Bieżanów.

PKP PLK musi na tym odcinku zmodernizować lub zbudować od nowa 56 obiektów inżynieryjnych. Dużą zmianą, oprócz wspomnianej wcześniej estakady, będą m.in. dwa nowe mosty na Wiśle, po obydwu stronach obecnego mostu kolejowego.

Bez utrudnień się nie obejdzie

Prace mają potrwać cztery lata, a więc zgodnie z planem, wszystko ma być gotowe w kwietniu 2021 roku. Jest jednak szansa, że same prace zakończą się jeszcze w 2020, a na początek kolejnego zostaną tylko odbiory.

Do tego czasu pasażerowie kolei przyjeżdżający do Krakowa będą musieli liczyć się z dużymi zmianami w rozkładzie. Inwestycja spowoduje duże utrudnienia również dla kierowców i pasażerów komunikacji miejskiej – szczególnie wówczas, gdy przebudowywany będzie zabytkowy wiadukt nad ulicą Dietla. Na kilka miesięcy zostanie tam całkowicie wyłączony ruch tramwajowy. Na razie jednak ani PKP PLK, ani wykonawca nie podaje szczegółów. – Nad harmonogramem pracujemy. Musimy tak uzgodnić organizację ruchu, aby ten kontrakt był jak najmniej uciążliwy dla mieszkańców, chociaż z uciążliwościami należy się liczyć, bo to potężna budowa w centrum miasta – zwraca uwagę Wojciech Trojanowski z firmy Strabag.

Jakub Drath
portal Lovekrakow, 18.04.17

Dla seniorów

Katedra Chorób Wewnętrznych i Geriatrii Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego ma zaszczyt zaprosić Państwa do udziału w programie zdrowotnym. Projekt ten jest dedykowany osobom starszym po 70. roku życia, które wykazują cechy sarkkopenii i zespołu frailty (słabości). Zadania realizowane przez UJ stanowią część międzynarodowego projektu badawczego. Czas udziału w programie: 2 lata od chwili zakwalifikowania uczestnika. Osoby zakwalifikowane, zostaną objęte albo 2 letnim programem rehabilitacji (odpowiednio dobrane ćwiczenia ruchowe - ośrodek Nowa Rehabilitacja na ul. Komuny Paryskiej) lub edukacją zdrowotną (Katedra Chorób Wewnętrznych i Geriatrii ul. Śniadeckich 10). Projekt ma na celu ocenę wpływu aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia na stan zdrowia i jakość życia pacjentów w starszym wieku.

dr Katarzyna Krzykowska-Petitjean
Katedra Chorób Wewnętrznych i Gerontologii CMUJ

W razie pytań pozostaję do dyspozycji.
Zgłoszenia pod tel.: 881 286 729 w godz. 9 -15

Dziękujemy za życzenia

Wszystkim serdecznie odwzajemniamy życzenia, jakie otrzymaliśmy (pocztą tradycyjną, mailową i sms-ową) z okazji świąt Wielkanocnych.

Redakcja „Wiadomości"

Dyplom z pracowni Marcina Salby

Znaleziono alegaty, dokumenty i pamiątki dotyczące ówczesnych mieszkańców, w tym spisy ludności dawnych wsi, m.in. Łagiewnik, Płaszowa i Woli Duchackiej. Wśród znalezisk jest dokument poświadczający nadanie 29 marca 1879 r. tytułu doktora Wincentemu Świątkowi z Piasków Wielkich.

TAJEMNICE PARAFIALNEGO ARCHIWUM

Cd. ze str. 1

Przez lata zapomniane, pokryte warstwą kurzu, a dziś oczyszczone i uporządkowane świadczą o historii dawnych wsi położonych między Wisłą a południową obwodnicą Krakowa. Mowa o różnych dokumentach znalezionych w szafach parafialnego archiwum w kościele św. Józefa w Podgórzu.

– Opracowuję różne rzeczy u Ojców Redemptorystów. Od pewnego czasu spotykałem się z księdzem proboszczem od świętego Józefa, dopytywałem o różne dokumenty, materiały dotyczące Podgórza. Pewnego razu ksiądz proboszcz wskazał mi szafę w jednym z pomieszczeń. Napis na niej głosił, że to archiwum parafialne ufundowane przez ks. Józefa Niemczyńskiego w 1928 r. Obok stała podobna. Wiedza o ich zawartości przechodziła z proboszcza na proboszcza i stopniowo stawała się coraz bardziej ogólna. Przez lata nikt archiwum nie otwierał. Po prostu nie było takiej potrzeby. W szafach znaleźliśmy ważne i cenne dokumenty dotyczące mieszkańców dawnych wsi leżących na południe od Wisły – wspomina Andrzej Głuc, archiwista, opiekun parafialnego archiwum.

Odkurzanie historii

Poznawanie zawartości szaf było bardzo „brudną robotą”. Najpierw trzeba było uporządkować pomieszczenie, w którym stały, usunąć z niego grubą warstwę brudu i kurzu. Potem przyszedł czas na przeglądanie dokumentów leżących na półkach. Każdy z nich trzeba było delikatnie odkurzyć, ocenić wstępnie stan jego zachowania, odłożyć w odpowiednie miejsce, by nic się nie pomieszało, nie zaginęło. Andrzej Głuc i wspomagający go w pracy historyk Adam Sasinowski niejednokrotnie kończyli pracę brudni i krztusząc się od kurzu. Prace prowadzone były powoli, starannie i metodycznie. Nie tylko z powodów konserwatorskich nie można ich było przyspieszyć. W pomieszczeniu było zimno, nieprzyjemnie, trzeba było się poruszać ostrożnie, by nie wzbudzać tumanów kurzu.

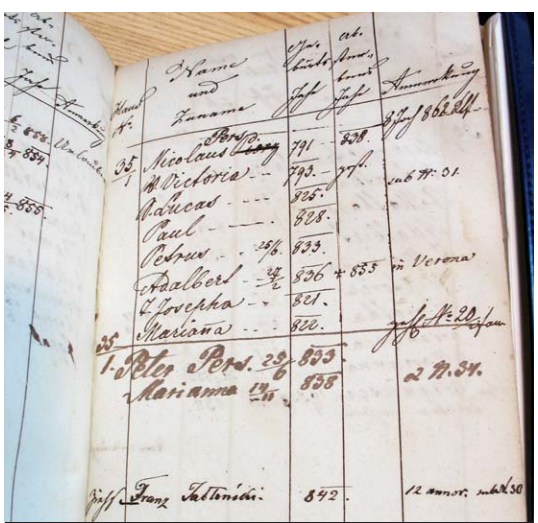

Strona ze spisu ludności Woli Duchackiej dotycząca rodziny Persów

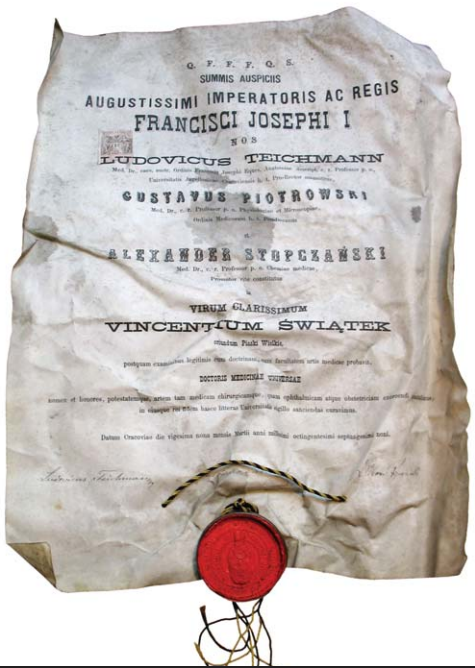

Dokument poświadczający umiejętności Wincentego Świątka z Piasków Wielkich

Dziś już wiadomo, że szafa skrywała księgi zapowiedzi i protokołów przedślubnych, alegata (pisma składane przy zawieraniu związków małżeńskich), różne dokumenty i pamiątki dotyczące ówczesnych mieszkańców, w tym spisy ludności dawnych wsi – Dębniki, Kapelanka, Kobierzyn, Ludwinów, Łagiewniki, Płaszów, Pychowice, Wola Duchacka, Zakrzówek, a także liczne książki. Wśród tych ostatnich jest Biblia Jana Maryszata z 1531 r. Znalezione starodruki zaczął gromadzić ks. Marcin Leśniak (wikary w podgórskiej parafii w 1826 r.), który miał zamiłowania bibliofilskie i przy pomocy znanego wówczas księgarza Ambrożego Grabowskiego kompletował księgozbiór. Nie sposób dziś ustalić, gdzie książki były początkowo przechowywane, bo pierwszy kościół powstał dopiero w 1832 r., ani co się z nimi działo, gdy pierwsza świątynia została zburzona i na początku XX w. powstawał dzisiejszy kościół.

Przywracanie pamięci

Najstarsze alegata pochodzą z 1816 r. Jest wśród nich dokument z 1858 r. dotyczący ślubu Adama Baczewskiego (od 1856 r. właściciela istniejącej od 1782 r. rodzinnej wytwórni wódek we Lwowie. W 1810 r. władze cesarskie nadały wytwórni Godło Cesarskiego Orła i prawo umieszczania na etykiecie oraz na szyldzie napisu *Cesarsko-Królewski Dostawca Dworu*) z mieszkającą przy Rynku Podgórskim 11 Wiktorią Rozencweig.

Wśród znalezisk jest m.in. dokument poświadczający nadanie 29 marca 1879 r. tytułu doktora Wincentemu Świątkowi z Piasków Wielkich. Oceny jego umiejętności medycznych dokonali profesorowie Ludwik Teichmann (1823-1895, anatom, odkrywca kryształków herminy, które pozwoliły medycynie sądowej na jednoznaczną ocen śladów pozostawionych na miejscu przestępstwa jako pochodzących od człowieka), Gustaw Piotrowski (1833-1884, profesor fizjologii i mikroskopii na Uniwersytecie Jagiellońskim, w latach 1873-74 rektor UJ, poseł na Sejm Krajowy i do parlamentu w Wiedniu) oraz Aleksander Stopczański (1835-1912, profesor chemii patologicznej na Uniwersytecie Jagiellońskim, jeden z pierwszych badaczy wód mineralnych w Krynicy i w Szczawnicy).

Znaleziono też m.in. dokument wykonany przez wybitnego litografa Marcina Salbę, poświadczający nadanie tytułu Członka Honorowego Pierwszego Towarzystwa c.k. Weteranów Wojskowych Galicyi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego wiceburmistrzowi Królewskiego Miasta Podgórza Szczepanowi Kaczmarskiemu oraz sztandar cechu kolejowego.

Wszystkie rzeczy są teraz starannie archiwizowane i digitalizowane, by za kilkanaście miesięcy można je było zaprezentować na specjalnej wystawie i potem udostępnić w internecie.

Tekst i zdjęcia:
Krzysztof Duliński

REKLAMA

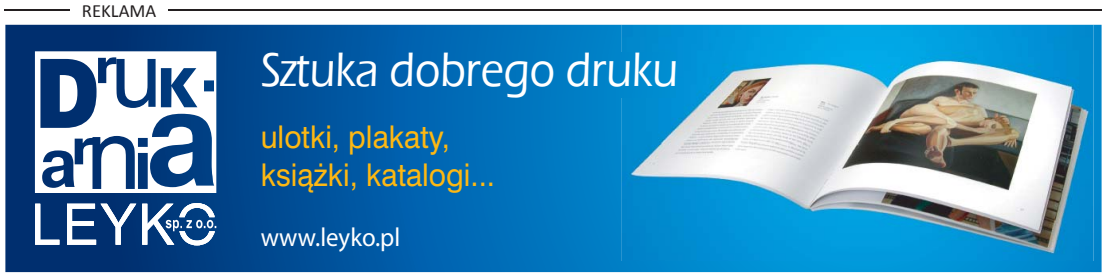

Sygnały

● **KWIETNE ŁĄKI.** Zarząd Zieleni Miejskiej rozpoczął realizację programu „Kwietne łąki”, w myśl którego na pow. ok. 10 ha powstanie w sumie 20 łąk z pasie drogowym, m.in. przy ul. Konopnickiej, Witosa, Nowosądeckiej i Wielickiej. Na zdjęciu: przy ul. Witosa orka pod kwietne łąki. Prace zostały rozpoczęte, zerwano trawę, ale porządkowanie terenu trzeba było przerwać ze względu na pogodę. Program wpisuje się w walkę ze smogiem.

● **KOMORA SMOGOWA**. Na zdjęciu prace budowlane przy ul. Kordiana w ramach polityki dogęszczenia zabudowy i „walki ze smogiem”. W ten sposób zostaje w tym rejonie Kurdwanowa zabudowany i uszczelniony jeden z kanałów wentylujących miasto na osi zachód – wschód.

● **WAVELO**. To nazwa innowacyjnego systemu rowerów miejskich, który funkcjonuje już w całym Krakowie. Jest 150 stacji i 1500 rowerów, z których można korzystać za pomocą aplikacji mobilnych.

● **ODMALOWANE PRZEJŚCIA**. W całym mieście trwa malowanie przejść dla pieszych ze szczególnym uwzględnieniem biało-czerwonych przejść w ramach bezpiecznej drogi do szkoły.

Od redaktora

Trzy grosze

KTO DAJE. *Kiedyś przejąłem się tabliczką w kościele, że kto śpiewa, ten po dwakroć się modli. Sporo w życiu miałem takich sytuacji rodzinnych i osobistych, że śpiewałem ile się dało. Czy pomogło? - wierzę, że tak. Mówi się też, że kto od razu daje (odpowiada, udziela pomocy), ten po dwakroć daje. I tu jest inaczej, tu natrafia się na… różnoraką władzę. Są tacy, którzy celebrują udzielenie odpowiedzi, namaszczają swoją osobę i swój czas – każą czekać. Czekanie, szczególnie w wydaniu wschodnim, np. rosyjskim, może być torturą samą w sobie. Udzielenie odpowiedzi, może być w końcu ulgą dla upokorzonego, upodlonego w czekaniu, nawet jeśli jest to odpowiedź negatywna. Praktyka życiowa pokazuje jednak, że dawanie z ociąganiem, z łaski – jest paradoksalnie bardziej cenione, a na pewno bardziej szanowany jest ten, kto tak postępuje. Jest to szacunek zaprawiony lękiem. Pomieszanie tego, że władza ma służyć, jest stare jak świat. Władza nie służy, władza daje, a właściwie rozdaje, to, co zebrała od innych. Jej reprezentantom wydaje, że są pierwszymi. Zbyt często zapominają, że w ostatecznym rozrachunku mogą być ostatnimi...*

ABULIA. *Potoczył wzrokiem i zmarszczył brwi, jaką podjąć decyzję? – Nie teraz i nie dzisiaj! – krzyknął do sekretarki. Zamknął drzwi gabinetu, ciężko usiadł w fotelu i zanurzył się w rozmyślaniach. Upłynęła chwila zanim przymknął powieki i wszedł w fazę marzeń. Oto stoi na mównicy obu izb parlamentu, oto podsuwają mu do podpisu brzemienny w skutkach dokument, patrzy na niego, a wokół siebie słyszy ściszone szepty: „poczekajcie, nie teraz, popatrzcie, on musi to rozważyć". Lubi ten nabożny i czołobitny szept, jest balsamem na jego młodość i dzieciństwo. Wysyła harde i dumne wspomnienia do ojca, matki, nauczycieli i kolegów ze szkoły. „Zobaczcie sobie, ile ode mnie zależy!" Lubi jak czekają, niech czekają. Zadzwonił telefon, otworzył oczy, zmarszczył brwi, poczekał aż przestanie dzwonić. Potoczył wzrokiem po biurku, tyle do zrobienia, ale najpierw trzeba zdecydować, gdzie w końcu postawić spinacz, gdzie zszywacz, a gdzie bloczek z kartkami do notowania. Ktoś znowu je poprzestawiał, ale kto? Wyświetlił sobie listę wrogów, tych, o których wiedział i tych, którzy czaili się w jego wyobraźni.*

HARATANIE W GAŁĘ *(Uwaga: wszelkie podobieństwa wynikają z wyobraźni czytelnika). – Donek! Donek! Donek! – skandują cheerleaderki, a wraz z nimi kibice. Owacje wzmocnione przez nakręcone media – bębnią po oczach i uszach. Don stoi w szatni, blady i w krótkich spodenkach, trzęsą mu się nogi, ćwiczy miny przed lustrem. – No ta to nie, bo wyglądasz jak Klaus Kinski – perswaduje za uszami Paweł. – Ale o to chodzi, że mają się bać – wyjaśnia niepewnie Don. – Boją się, boją – zapewnia Paweł. Z szatni dochodzi wołanie: – Donek wypuść mnie, już nie będę, nie będę taki jak ty. – Nie ufam ci – mówi Don i wsadza głowę Grześka do kibla. Pozostali patrzą przerażeni, szczególnie na diaboliczny uśmiech Dona. – Śmiać się! – rzuca komendę Paweł. Śmieją się jeden przez drugiego i boją się przestać. Śmiech zmienia się w rechot, gdy widzą minę podtopionego Grześka. Don chichocze i nabiera pewności siebie, zwraca się do nich słowami: – Pamiętajcie, wyzywać Kartofla i jego brata Kurdupla. Dostaniecie rozpiskę i wytyczne. Paweł, kogo my tam jeszcze mamy? – Paweł robi wymowną minę, rozgląda się po szatni i wykonuje gest „na kłódkę". Znika z ulotkami pełnymi żarcików, a za moment po trybunach niesie się głos spikera: – Kartofel-Kurdupel! Kartofel-Kurdupel! Kartofel-Kurdupel! – Don patrzy triumfalnie po zawodnikach swojej drużyny. Zrobił wrażenie, nie po raz pierwszy i nie ostatni. – Mam obiecamy kontrakt w Bundeslidze, ale wpierw muszę załatwić interesy w lidze rosyjskiej – rozumiecie, europejska piłka na światowym poziomie – wyjaśnia plan gry. Kiwają głowami. Don w asyście klakierów wychodzi na stadion, podchodzi do mikrofonu, uśmiecha się czarująco, mruga okiem do znajomych reporterek. – Nigdy was nie opuszczę! – moduluje głos. – Nie wyjadę z kraju w potrzebie, tak się nie robi i ja tak nie zrobię, zapewniam was na wszystkie świętości. – Kończy, a owacjom zdublowanym przez operatorów nie ma końca. Don niesiony wiwatem tłumu, pijany ze szczęścia klepie po plecach upatrzonych wybrańców. Gdy powróci, będą mu jeszcze potrzebni...*

NA DZISIEJSZE CZASY. *Babcia na wiosnę znowu niespokojna, turgory nią targają, wzniecają nadzieje i bunty. Wygooglowała sobie o obywatelskim nieposłuszeństwie, poczytała o Indiach, Anglii, Francji, a o Węgrzech, Czechosłowacji i Polsce czytać nie musiała, bo poznała temat na własnej skórze. Strajki, demonstracje – pokojowe, bez użycia siły. Masowe wypowiadanie obywatelskiego nieposłuszeństwa. Babcia zatoczyła palcami „V" po pokoju i zamyśliła się, popatrzyła smętnie na swoją latającą laskę. – Już wiem! – poderwała się radośnie. – Zainspiruję „obywatelskie posłuszeństwo". – Jak pomyślała, tak zrobiła. Na początek ulotki zasypały okoliczne osiedle. „Kupuj tylko u Stefci", „Zajrzyj do Jacka", „Świeże u Marysi", "Zawsze u Tomka". Babcia podała aktualne dane lokalnych znanych sklepików. Akcję Babci podpatrzyli młodzi aktywiści, którym akurat brakowało nośnego tematu. Dodali od siebie: „Daj zarobić naszym, zyskamy my wszyscy", „Bądź lokalnym patriotą". Ulotki zaczęły krążyć po całym mieście, wpisywano tylko odpowiednie adresy. O akcji zrobiło się głośno, Babcię pokazano w telewizji, jak rozrzuca ulotki, powiedziano, że lata na miotle w moherowym berecie... Wypowiedziała się Komisja Europejska, zarzucając łamanie prawa i demokracji, zagrożono nałożeniem surowych sankcji. – A smolę to! – Babcia wzruszyła ramionami. Nie byłaby sobą, gdyby na tym poprzestała. – Jeszcze mała perswazja, to lubię – zachichotała. – Chodź no tu do mnie, polatamy sobie jeszcze trochę – zaklęła do swojej latającej laski. Babcia przekopiowała dyski w formie miniaturowych nadajników. Na nich nagrania w języku portugalskim, francuskim i niemieckim. Trafiła na pierwszego szefa szefów, gdy leżał plackiem na plaży. W uchu zaczęły mu wybrzmiewać formułki: „Dzień dobry, witamy w naszej Stonce! Czy ma pan u nas kartę megaStonki? A czy zbiera pan punkty na „kupą rabaty"? Dziękuję i zapraszam ponownie, dziękuję i zapraszam ponownie, dzień dobry...". Szef szefów znieruchomiał, o co chodzi, jest niedziela, nie czas pracy. Babcia tymczasem zdalnie podkręciła głośność i nastawiła czas na bitych 8 godzin. Zostawiła ogłuszonego i otępiałego szefa szefów. Poleciała do następnego, który spędzał wolny czas z rodziną. Wyczekała na moment, gdy ten trafił do toalety za potrzebą. Jest, nadajnik trafiony w dziesiątkę. Głos będzie dochodził z wnętrza. Do trzeciego Babcia trafiła przez telewizor – zrzuciła go i stanęła w rozkroku na jego miejscu. – Baczność! – rzuciła komendę. – Uśmiechnij się, no już, szerzej, jeszcze szerzej! Zadowolony? – Babcia otrzepała dłonie po wrzuceniu nadajnika. – Tobie jeszcze dorzucę muzyczkę... – Babcia wróciła do domu i obejrzała sobie proroczy film Chaplina „Dzisiejsze czasy".*

Jarosław Kajdański

NZOZ „Spółka Lekarska Na Kozłówce"
ul. Na Kozłowce 29, tel. 12 658 16 11, 12 658 89 01
Porady bezpłatne, w ramach umowy z NFZ:
OKULISTA, DIABETOLOG, PSYCHOLOG, LOGOPEDA
Wizyty płatne:
KARDIOLOG, DERMATOLOG, PSYCHIATRA, NEUROLOG
ul. Wielicka 76 (k. ul. Dworcowej), tel. 12 265 70 68
Porady bezpłatne, w ramach umowy z NFZ: LEKARZ RODZINNY
Wizyty płatne: DERMATOLOG, NEUROLOG, PSYCHOLOG I PSYCHIATRA DZIECIĘCY
USG
• jama brzuszna
• prostata
• tarczyca
• piersi • naczynia szyjne i kręgowe
• echo serca
12 658 16 11
12 658 89 01

ARCUS CENTRUM MEDYCZNO-REHABILTACYJNE
mgr fizjoterapii Przemysław Bednarczyk
Kurdwanów ul. Wysłouchów 51 601 95 65 25
Jesteś w dobrych rękach!
REHABILITACJA
GABINETY MEDYCZNE
www.arcus.strefa.pl

KSERO
WYDRUKI
WIELKOFORMATOWE
z DWG i PDF
tel. 502 34 86 84
BINDOWANIE
w twardej oprawie
PIECZĄTKI
WIZYTÓWKI
LAMINOWANIE
DORABIANIE KLUCZY
os. Kurdwanów Nowy
ul. Witosa 39
(koło poczty)

VIVADENT stomatologia rodzinna
Rejestracja tel. 606 300 405
USUWANIE ZĘBÓW
BEZPŁATNE PRZEGLĄDY
NOWOŚĆ - ZABIEGI Z ZAKRESU MEDYCYNY ESTETYCZNEJ!
PIĘKNE USTA W SUPER CENIE!
GABINET STOMATOLOGICZNY
os. Piaski Nowe, ul. Łużycka 55
(pawilon handlowo-usługowy I p. koło biblioteki)

CITO-TEST
Pracownia Analiz Lekarskich
os. Piaski Nowe, ul. Łużycka 55
(pawilon usługowo-handlowy, I p.)
przyjmowanie materiału do badań
pn.- pt. 7.30 - 13.00
wydawanie wyników
pn.- pt. 18.00 - 19.00
tel. 12 657 54 40, 606 957 723
• Bezbolesne i bezstresowe pobieranie krwi z palca.
• Pełny zakres badań krwi, moczu i kału.

ZAKŁAD MECHANIKI POJAZDOWEJ I BLACHARSTWA
tradycja, doświadczenie, dobra jakość!
Marek i Andrzej Chlipałowie
WULKANIZACJA - 607 617 843
Piaski Wielkie
ul. Kijanki 12 a
dojazd od ul. Gwarnej lub Cechowej
12 654 25 35
501 702 688

PRZEGRYWANIE NA DVD
z nośników:
• VHS • VHS-C • SVHS • SVHS-C •
• Video8 • Hi8 • Digital8 • miniDV •
★ DVD oraz miniDVD ★
★ przegrywamy stare filmy celuloidowe 8 mm, super 8 mm i 16 mm oraz inne usługi video i audio
SKANOWANIE SLAJDÓW I NEGATYWÓW
możliwy bezpłatny odbiór materiałów od Klienta
LISTA PUNKTÓW PRZYJĘĆ NA:
www.nagrywanie.net.pl
tel. 606 502 502

Gabinet Stomatologiczny
• Stomatologia zachowawcza
• Wypełnienia najwyższej klasy
• Usuwanie zębów
• Profilaktyka u dzieci i dorosłych
GABINET STOMATOLOGICZNY ELDENT
WYBIELANIE ZĘBÓW - Promocja
Czynne pon. - pt. w godz. 16 - 21
SOBOTA OD GODZ. 9 DO 16
wizyty umawiane telefonicznie
tel. 12 657 54 68 lub kom. 504 203 154
Zapraszamy – Bieżanów, ul. Podłęska 17a\2

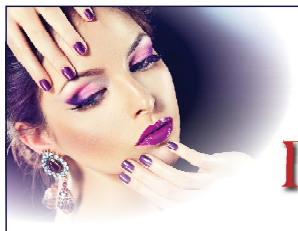

makijaż na każdą okazję

WIZAŻ
PAZNOKCIE

MANICURE – HYBRYDA – ŻEL

Wiosenny RABAT 10%

Kraków, ul. Gromady Grudziąż 14 606 720 536

NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA

Biuro 12 650 05 70
Gsm. 698 376 606

ul. Kurczaba 17
Kraków
(nowy blok obok kościoła)

Liberty Direct · Gothaer · AXA DIRECT więcej/niż standard · TUW POCZTOWE · GENERALI Ubezpieczenia · COMPENSA Vienna Insurance Group · InterRisk Vienna Insurance Group · UNIQA · warta. · HDI Asekuracja · Allianz · ERGO HESTIA · MTU Moje Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

F.H.U.P. ROBIN NarzedziaWarsztatowe.pl
pon. – pt. 8 – 17, sob. 9 – 13

NARZĘDZIA WARSZTATOWE dla wszystkich

Wola Duchacka, ul. Gromady Grudziąż 14
tel. 12 265 32 30, 12 265 32 31
www.robin.krakow.pl e-mail: robin@robin.krakow.pl

Oddziały przedszkolne
ul. Przemiarki 23A
ul. Łużycka 73A
ul. Kijanki 2
www.przedszkole-delfinki.pl

Żłobek
ul. Kijanki 2
www.zlobek-delfinki.pl

Polub nas!

Przedszkole Delfinki

REKRUTACJA TRWA!
2017/2018

Angielski 3 razy dziennie!

tel: 728-393-864

ŻALMAX
zalmax@zalmax.pl
www.zalmax.pl

ŻALUZJE
PIONOWE • POZIOME
Produkcja • Montaż • Serwis
Kraków, ul. Szczęśliwa 10
tel.: 12 655 74 74
12 265 18 10

ROLETY OKIENNE MOSKITIERY
Produkcja • Montaż
Żalmax Duo
Wieliczka
kom. 502 680 372

PROJEKT 51

KSIĘGOWOŚĆ
ZEZNANIA ROCZNE
DORADZTWO
UBEZPIECZENIA PZU:
• AUTO
• DOM
• FIRMA
• OC ZAWODOWE
• NNW

Kraków, ul. Cechowa 51
(poniżej pętli autobusowej przy ul. Stojałowskiego)

tel. 513-757-849
biuro@projekt51.pl

Kraków, (przejscie w bloku) ul. M.B. Wysłouchów 13

INTEGRAL
BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA KREDYTOWEGO

Współpracujemy z bankami i operatorami pozabankowymi

- Kredyty dla osób fizycznych
- Pożyczki
- Kredyty konsolidacyjne
- Kredyty dla firm
- Chwilówki

Pierwsza Chwilówka za darmo

Pożyczki na oświadczenie bez poręczycieli i zabezpieczeń z zajęciami komorniczymi

Oferta dopasowana do Twoich potrzeb

505 944 749

HYDRAULIK
INSTALATOR

FHU Marys Marcin Polcyn

- Przeglądy, serwis, czyszczenie
- AUTORYZOWANY MONTAŻ piecyków gazowych
- Badanie i usuwanie nieszczelności
- Montaż kuchenek i płyt gazowych
- Modernizacja instalacji wod-kan-gaz, ogrzewania

tel. 504 956 586

PRALNIA – MAGIEL

- **uprawnienia do prania:** dla hoteli, restauracji i zakładów pracy
- **uprawnienia do prania z barierą higieniczną:** dla przychodni i gabinetów lekarskich
- **CZYSZCZENIE DYWANÓW** TRZEPANIE I TRANSPORT GRATIS
- **pranie pościeli z merynosów**

PUNKTY PRZYJĘĆ I ODBIORU:
czynne: pon.-pt. 9.00-18.00
sobota 10.00 – 14.00

ul. Nowosądecka 41 A, tel. 12 650 19 00
ul. Bojki 4, tel. 12 654 85 24
ul. Beskidzka 30, tel. 12 655 43 04
ul. Na Kozłówce (przy taxi)
ul. Mitery 16, kom. 518 708 417
ul. Malborska 63, tel. 530 812 886

Zapraszamy klientów indywidualnych

P.W. „SECO" sp. z o.o. ul. Nowosądecka 41 A
tel. 12 650-19-00 www.seco.krakow.pl

czynne od pon do sob: 7⁰⁰ – 20⁰⁰

ŻOŁNIERZE WYKLĘCI

Książka Macieja Korkucia

Józef Kuraś „Ogień" Podhalańska wojna 1939-1945

W majowej odsłonie w cenie 40 zł

Wysłka na terenie Polski w cenie książki!

sprzedaż internetowa
www.attyka.net.pl

LiDER

prawdopodobnie NAJTAŃSZE UBEZPIECZENIA w Krakowie

Ubezpieczamy majątek, firmy, życie i zdrowie (OC, AC, NNW, inne) !!!!!

Tylko u nas ubezpieczysz najtaniej, sprawdź nas, zadzwoń i zamów kalkulację !!!!!

SUPER PROMOCJE !!!!!

- Zniżki do 60 % i więcej
- Extra rabaty przy pakietach
- Załatwiamy formalności za klienta
- Dodatkowe zniżki w AC i OC

DO UBEZPIECZENIA OBIAD GRATIS

Wspieramy Fundację Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie

Agencja Ubezpieczeniowa LIDER
OS. KURDWANÓW,
ul. Wysłouchów 3/LU 2
czynne: pn - pt w godzinach od 9 - 17
telefon: 501-533-226, 12/313-05-59
bogdan.ubezpieczenia@gmail.com

Wtorek 22 firma cateringowa

BAR MARATON
Walerego Sławka 10
(przy zajezdni MPK i ZIS)

Obiady na miejscu i na wynos, Catering

12 265 01 89
883 311 600

Napisz do nas
Wysyłamy cotygodniowe menu – prześlij e-mail:
newsletter@wtorek22.pl

www.barmaraton.pl
zamów online

Sejm RP ustanowił patronów roku 2017, są nimi: Święty Brat Albert - Adam Chmielowski, pisarz Józef Conrad–Korzeniowski, Błogosławiony Honorat Koźmiński, Naczelnik Tadeusz Kościuszko i Marszałek Józef Piłsudski. Redakcja „Wiadomości" zwróciła się do wicedyrektora Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego nr 28, Bogusława Wróbla (przedstawialiśmy go na naszych łamach w lutym 2015 r. - www.wiadomoscipodgorze.pl), który jest nauczycielem historii i wychowawcą wielu olimpijczyków – z propozycją przygotowania portretów Patronów Roku 2017.

MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI

Józef Klemens Piłsudski urodził się 5 grudnia 1867 r. w Zułowie pod Wilnem w rodzinie patriotycznej. Jego ojciec Józef Wincenty brał udział w powstaniu styczniowym. Matką była Maria Piłsudska z Billewiczów. Państwo Piłsudscy mieli 12 dzieci. Z powodów finansowych musieli przeprowadzić się do Wilna. Tu Józef wraz z bratem Bronisławem uczęszczał do gimnazjum. W 1884 r. dom państwa Piłsudskich dotknęła wielka tragedia. Zmarła matka. Rok później Józef Piłsudski zdał maturę i dostał się na studia medyczne w Charkowie. Tu zaczęła się jego działalność konspiracyjna w socjalistyczno-rewolucyjnym ruchu „Narodnaja Wola". Za działalność konspiracyjną i udział w spisku przeciwko carowi Józef Piłsudski został wyrzucony z uczelni i skazano go na 5 lat zsyłki na Syberię do Kiryńska, a potem do Tunki. Po powrocie z zesłania postanowił swoje idee zamienić w czyn. Wstąpił do litewskiego oddziału Polskiej Partii Socjalistycznej. Został też członkiem Centralnego Komitetu Robotniczego. Od 1896 r. przebywał w Londynie jako przedstawiciel Polskiej Partii Socjalistycznej (PPS) i Centralnego Komitetu Robotniczego (CKR). W 1899 r. Piłsudski ożenił się z działaczką PPS-u Marią z Koplewskich Juszkiewiczową. Niestety i tym razem, po nasileniu aresztowań przez carską policję, jako jeden z przywódców został ponownie aresztowany w 1900 r. Osadzono go w Cytadeli Warszawskiej, jednak rok później uciekł.

Przez krótki czas przebywał w Londynie, ale po powrocie mocno zaangażował się w działalność w PPS. W 1904 r. wyruszył do pogrążonej w wojnie z carską Rosją Japonii. Tam zawarł układy z Japończykami. Członkowie PPS informowali Japończyków o sytuacji wojskowej i politycznej Rosjan w zamian za pieniądze i możliwość kupowania broni. Piłsudski tworzył organizację bojową PPS i pragnął utworzyć polski legion u boku Japonii. Po powrocie z Azji brał udział w rewolucji. Doszło do zamieszek, starć z policją i rozruchów. Bojownicy PPS-u napadali na kasy, banki i pociągi. Rewolucja jednak nie przerodziła się w powstanie, które miało by wyzwolić Polskę z rosyjskiej niewoli. Podczas wielu działań rewolucyjnych jednym z najsłynniejszych wydarzeń była akcja pod Bezdanami. Piłsudski dowodził atakiem na pociąg przewożący pieniądze. Podczas napadu udało się zdobyć ponad 200 tys. rubli.

W 1908 r. przenosi się do zaboru austriackiego i za zgodą władz austriackich tworzy Związek Walki Czynnej. Tworzy też Związek Strzelecki we Lwowie i Towarzystwo Strzeleckie w Krakowie. Zostaje komendantem tych organizacji. Gdy wybuchła wojna, Józef Piłsudski nie tracił czasu i zajął opuszczony przez Rosjan pas ziemi przy granicy z Austrią. Na Błoniach powstała I Kompania Kadrowa, która ruszyła z krakowskich Oleandrów na Warszawę. Kilka dni później ogłosił się komendantem wojsk polskich. Niestety legioniści nie zostali pozytywnie przyjęci przez ludność i dotarli tylko do Kielc. Austriaccy dowódcy byli niezadowoleni z poczynań Piłsudskiego i byli skłonni go odwołać, a polskich żołnierzy wcielić do swojej armii. Ostatecznie zwierzchnictwo nad Legionami objął Naczelny Komitet Narodowy. W 1917 r. Legiony odmówiły złożenia przysięgi na wierność Austrii, a Piłsudski został aresztowany.

Marszałek Piłsudski na Kasztance, obraz W. Kossaka

Osadzono go w więzieniu w Magdeburgu, gdzie przebywał do końca wojny. Po klęsce Niemiec Piłsudski wrócił do Warszawy i objął dowództwo nad polskimi wojskami oraz otrzymał misję utworzenia rządu.

Józef Piłsudski zasłynął podczas wojny polsko-bolszewickiej. Podczas tej wojny został I Marszałkiem Polski. Postanowił nie czekać i wydał rozkaz ataku na Kijów, który Polacy zdobyli. Jednak bolszewicy uderzyli na Mińsk, a później odbili Kijów i rozpoczęli ofensywę na Warszawę. Polacy doznawali klęsk na froncie, a bolszewicy pod dowództwem Michaiła Tuchaczewskiego zbliżali się do stolicy. Józef Piłsudski był współautorem kontrofensywy wojsk polskich znad Wieprza. 13 sierpnia 1920 r. rozpoczęła się słynna Bitwa Warszawska zwana „Cudem nad Wisłą". Wojsko polskie odepchnęło bolszewików i zadało im klęskę. W 1921 r. podpisano z bolszewikami pokój.

Po morderstwie Gabriela Narutowicza pierwszego prezydenta Polski w 1923 r. Józef Piłsudski wycofał się z życia politycznego. Przeniósł się do Sulejówka pod Warszawą. Jednak to nie był koniec jego udziału na polskiej scenie politycznej. Marszałek cieszył się ogromnym szacunkiem i poważaniem w związku z sukcesem z 1920 r. Zażądał złożenia władzy przez rząd Wincentego Witosa. Jednak gdy jego apele nie poskutkowały, 12 maja 1926 r. na czele swoich oddziałów wkroczył do Warszawy. Zmusił siłą do ustąpienia rządu i dymisji prezydenta Stanisława Wojciechowskiego. To wydarzenie w historii zostało nazwane przewrotem majowym. Po tym zdarzeniu objął zwierzchnictwo nad wojskiem. 2 sierpnia 1926 r. dokonał zmian w Konstytucji.

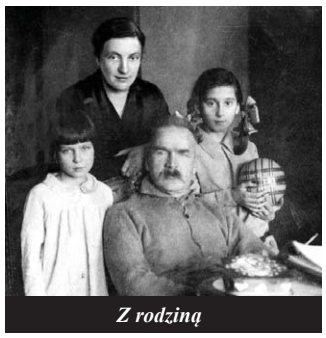

Z rodziną

Piastował też dwukrotnie urząd premiera Polski w latach 1926-28 i w 1930 r. Dzięki zręcznej retoryce i poparciu sprawował władzę autorytarną. Starał się zachować dobre kontakty z Niemcami i ZSRR oraz dążył do umocnienia Polski.

Życie prywatne marszałka Piłsudskiego było znane tak, jak jego sukcesy wojskowe i polityczne. Był dwukrotnie żonaty. Jego pierwszą żoną była Maria z Koplewskich. Po jej śmierci marszałek ponownie się ożenił z Aleksandrą Szczerbińską, z którą miał dwie córki: Wandę i Jadwigę. Niestety Józef Piłsudski ukrywał swoją nieuleczalną chorobę – raka wątroby. Zmarł 12 maja 1935 r. w Warszawie. Jego śmierć była wielki szokiem dla narodu. Została ogłoszona żałoba narodowa. Pogrzeb odbył się 17 maja 1935 r. Ciało marszałka Piłsudskiego zostało złożone w krypcie św. Leonarda na Wawelu. Natomiast jego serce umieszczono w urnie i przewiezione zostało do Wilna, gdzie spoczęło w grobie jego matki na wileńskim cmentarzu Na Rossie z napisem „Matka i serce syna".

Grób Matki Marszałka Piłsudskiego na cmentarzu na wileńskiej Rossie

Jan Korcyl, uczeń Gimnazjum nr 28

Źródła:

www.jpilsudski.org/artykuly-historyczne-pilsudski/zyciorys-jozefa-pilsudskiego
www.polskieradio.pl/39/156/.../737920, Jozef-Pilsudski-Marszalek-z-ludzka-twarza
www.pilsudczycy-gda.pl/historia/zyciorys-jozefa-pilsudskiego

Zdjęcia: internet i arch. „W"

Cmentarz wojskowy w Łagiewnikach

Od 2015 roku trwa rewitalizacja starego cmentarza wojskowego z czasów I wojny światowej, malowniczo położonego w Łagiewnikach przy ul. Świętej Siostry Faustyny. Sąsiedztwo Sanktuarium Bożego Miłosierdzia sprawia, że zaglądają tam pielgrzymi i turyści.

Przez lata ten historyczny cmentarz był zapomniany i dewastowany. W końcu teren został wykupiony przez Skarb Państwa, a od 2015 r., dzięki pracy konserwatorów i archeologów, jest już dokładnie przebadany, wiadomo, gdzie znajdowały się groby.

Pochowani są w nim żołnierze różnych narodowości, którzy zmarli w szpitalu zorganizowanym przez armię Austro-Węgier na terenie klasztoru ss. Matki Bożego Miłosierdzia. Doliczono się 266 pochówków. Nekropolia jeszcze w trakcie wojny została uporządkowana według projektu wiedeńskiego architekta Hansa Mayra.

W ramach prac odtworzono bramę i ogrodzenie, zrekonstruowano 40 żeliwnych krzyży, postawiono także wielojęzyczną tablicę informacyjną, przedstawiającą m.in. listę pochowanych, bezcenne dokumenty i zdjęcia z arch. ks. M. Czermińskiego, W szpitalu epidemicznym (rok 1914 – 1915), Misje katolickie 1919. To wszystko z inicjatywy Łagiewnickiego Towarzystwa Kulturalnego.

Prace kosztowały blisko 500 tys. zł, ale potrzebne są dalsze środki finansowe, które przekazuje Małopolski Urząd Wojewódzki i Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa.

Tekst i fot. (Kaj)

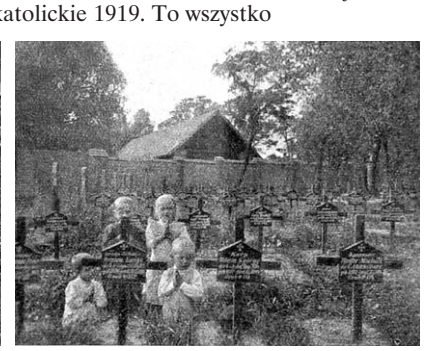

Pani ZOFIA SZULC skończyła w ub.r. 95 lat! W październiku 2016 r. opublikowaliśmy jej wspomnienia dotyczące Drożdżowni w Bieżanowie. Teraz przedstawiamy wspomnienia z czasów dzieciństwa i okupacji.

Dom na Woli Duchackiej

***

Zofia Szulc – lat 16

Przy ostatniej części Krzemionek położonych na terenie Woli Duchackiej, znajdowała się przed II wojną światową ulica Kilińskiego, po roku 1945 przemianowana na ul. W. Heltmana. Była ona zabudowana tylko po jednej stronie. Druga nie posiadała żadnych budynków. Wszystkie domy były parterowe, poza jednym, który posiadał jedno piętro, ale po wkroczeniu Niemców natychmiast go wyburzono, ponieważ były usytuowany obok willi przewidzianej dla Hauptsturmführera SS Amona Goetha - komendanta obozu koncentracyjnego „Płaszów" oraz likwidatora gett żydowskich w Krakowie i w Tarnowie. Jednego z najbardziej krwawych niemieckich, nazistowskich zbrodniarzy.

Kiedy miałam 9 lat, w roku 1930 zamieszkałam przy w/w ulicy. Rodzice wybudowali parterowy dom na zakupionej parceli. Pomimo panującego kryzysu, w okresie kiedy ceny materiałów budowlanych rosły z dnia na dzień. Kolejnym problemem przy budowie był brak wodociągu. Wodę trzeba było nosić z ul. Wielickiej na spore wzniesienie (ok. 500 m), na specjalnie zbudowanych nosidłach. Woda była bardzo potrzebna do gaszenia wapna oraz do zaprawy cementowo-wapienniczej.

Komunia święta

Tak oto powstawały kolejne domy należące do pracowników MPK. Byli to Czosnkowie, Książkowie, Stępniakowie, Kaimowie (moi rodzice). Dalej do ludzi o różnych zawodach: Kaliszowie, pewien inżynier z żoną nauczycielką i synem Łukaszem, następnie Polakowie, Hankowie (posiadali sklep spożywczy), Kękusiowie (posiadali sklep mięsny), Klimowie, Węgrzynowie. Bliżej Krzemionek (obecna ul. Lecha) mieszkali Kopciowie, którzy hodowali krowy (dzięki nim mieliśmy mleko), Niemcowie, Gąstołowie (bardzo liczna rodzina) i Sulikowie.

Idąc ul. Heltmana w kierunku ul. Wielickiej rosły drzewa morwowe. Między tymi ulicami pola uprawne zasiewano pszenicą. Na Krzemionkach rosły grusze,

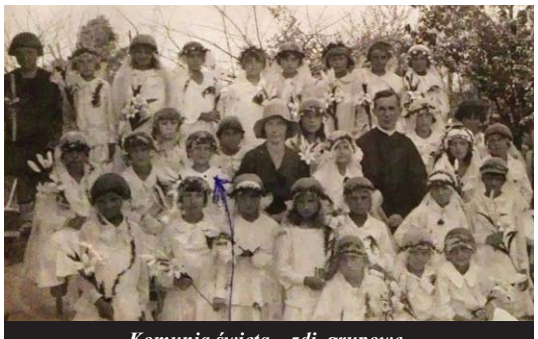

Komunia święta – zdj. grupowe

Łąki od Krzemionek do ul. Pańskiej, 1937 r.

była także prochownia z resztkami łusek oraz naboi. W zimie jeździłyśmy na nartach po Krzemionkach, a na stawie przy ul. Wielickiej na łyżwach.

***

Uroczyste otwarcie cmentarza żydowskiego nastąpiło 6 kwietnia 1932 roku. Miał on funkcjonować 200 lat, jednak przestał istnieć po rozpoczęciu na tych terenach budowy obozu pracy przymusowej w lipcu 1942 roku. Komendant obozu przebudował także olbrzymi gmach hali przedpogrzebowej na stajnię dla koni, obory dla bydła i chlew dla świń.

Wszyscy mieszkańcy tego terenu zostali wysiedleni w roku 1942. Na terenie obozu zatrudnieni byli jako wartownicy w wieżach kontrolnych tzw. „własowcy" z Rosji i z Ukrainy. Przychodzili do naszych domów i zamawiali różne produkty, np. kapustę kiszoną. Osobiście byłam zaskoczona, gdy jeden z nich – Kola z Moskwy, który rzekomo interesował się nauką, ukradł moje 2 tomy literatury polskiej i niemieckiej, zostawił zaś literaturę francuską. Pamiętam też drugi incydent – pijany „własowiec" zjawił się wieczorem w naszym domu i zarzucał nam, że okna nie są dokładnie zaciemnione. Usiadł w kuchni i straszył nas konsekwencjami. Napięcie było ogromne. W końcu zabrał ojcu zegarek i wyszedł.

Na Krzemionkach, Zofia Szulc siedzi, 1937 r.

***

Między ul. Wielicką a Heltmana

Od 1 września 1939 roku uczęszczałam do II klasy licealnej (humanistycznej) i miałam zdawać maturę, niestety szkołę zamknięto po 2 miesiącach, gdyż 26 października 1939 roku Niemcy utworzyli Generalne Gubernatorstwo ze stolicą w Krakowie. Zostały zamknięte wszystkie szkoły ogólnokształcące. Pozostały szkoły techniczne dla chłopców, a dla dziewcząt szkoły krawieckie. Powstała luka – nie było nauki, nie było pracy. Ja jednak znałam język niemiecki, francuski i łacinę. Zapisałam się na kurs maszynopisania i tak oto zostałam zatrudniona w Drożdżowni Bieżanów jako maszynistka.

***

W roku 1942 przyszedł do nas Niemiec i oświadczył, że w ciągu tygodnia mamy opuścić całkowicie dom. Zapytałam: „Dokąd mamy pójść? Gdzie zamieszkać?". Jego odpowiedź brzmiała: „Do lasu!". Po likwidacji getta zostały wolne mieszkania, ale

Zofia Szulc niesie wodę z wodociągu przy ul. Wielickiej

nie nadawały się do zamieszkania. Były niesamowicie zapluskwione – pluskwy wędrowały wzdłuż ram okiennych i drzwi. Nasi sąsiedzi, państwo Kaliszowie, użyczyli nam jedno pomieszczenie, w którym gnieździliśmy się w 8 osób. Syn Kaliszów pracował na kolei i posiadał inny status, gdyż praca na kolei była uważana przez Niemców jako służba dla Rzeszy. Po długich staraniach przydzielono nam pokój z kuchnią przy stacji kolejowej w Podgórzu. Tak mieszkaliśmy w ciasnocie do końca wojny na 40 m2.

Mama w naszym ogrodzie z indykami, w tle dom Amona Goetha

Dziadek Jan Obłaza (1854 – 1930)

Od 1945 roku nasz dom przy ul. Heltmana zajęła rosyjska jednostka wojskowa i trzeba było wiele starań, abyśmy 2 lata po wojnie odzyskali zrujnowany dom. Zastaliśmy go bez okien, bez drzwi, bez pieca. Podłogi były czarne od smarów, gdyż wjeżdżano do pomieszczeń na motocyklach. Trzeba było odbudowywać wszystko i zacząć od nowa…

Dom Dziadków, Krzyszkowice k. Myślenic

Opracowała: Elżbieta Ćwik

Od redakcji:
Dziękujemy Stowarzyszeniu Przyjaciół Woli Duchackiej za udostępnienie archiwalnych zdjęć.

Kapliczka po remoncie

Zakończył się remont XIX-wiecznej kapliczki przy ul. Malborskiej 124.

Dzięki środkom z Budżetu Miasta oraz Rady Dzielnicy XI najpierw wykonano nowe orynnowanie i odprowadzenie wód opadowych. Gdy ściany obeschły, przyszedł czas na usunięcie zawilgoconych tynków zewnętrznych i nałożenie nowych, wymianę podłogi oraz pomalowanie dolnych części ścian wewnętrznych.

(Dul)
Fot. Adam Zabdyr

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

Jeśli jest problem, dotyczący naszej lokalnej społeczności, jeśli znacie Państwo ciekawą, oryginalną, wyjątkową osobę, którą warto przedstawić – to prosimy o informacje:
e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl lub kom. 504 853 960

Działasz lokalnie? reklamuj się lokalnie!

REKLAMA W „WIADOMOŚCIACH" e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl

504 853 960

Bieżanów, Bieżanów Nowy, Kozłówek, Kurdwanów, Łagiewniki, os. Cegielniana, Piaski Nowe i Wielkie, Prokocim, Prokocim Nowy, Rżąka, Swoszowice, Wola Duchacka Wschód i Zachód

Nowe klasy IV i VII
w Szkole Podstawowej nr 149

Zapisy w dniach od 8 do 19 maja 2017 r.

JUŻ DZIŚ GWARANTUJEMY:

- naukę na jedną zmianę; w bogato wyposażonych salach;
- doskonałe warunki sportowo-rekreacyjne;
- po lekcjach - laboratorium językowe i małego naukowca, kółka artystyczne, warsztaty manualno-kreatywne (majsterkowanie, kulinaria, tworzenie biżuterii, pantomima, elementy baletu);
- możliwość udziału w zajęciach prowadzonych przez firmy zewnętrzne np. robotyka, szachy;
- stołówkę szkolną - obiady „domowe";
- przestronne szatnie z indywidualnymi szafkami modułowymi;
- dziennik elektroniczny.

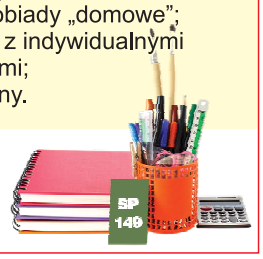

Sz. P. nr 149
ul. Bujaka 15
tel. 12 654-45-23

Sukces Gimnazjum 35 fundamentem

XLIII LO

Dzień otwarty
11 maja godz. 18.00

Klasy z rozszerzeniami:

A. biologia, chemia, matematyka
B. biologia, język polski, język angielski
C. historia, wos, język polski, geografia

Oferta języków obcych

- język angielski
- język hiszpański
- język niemiecki
- język włoski

www.lo43krakow.pl

ul. Limanowskiego 60-62
30-534 Kraków
tel./fax: (12) 656-17-34
e-mail: lo43krakow@gmail.com

Laserowe wybielanie zębów – Śnieżnobiały uśmiech podczas jednej wizyty!

Laserowe wybielanie zębów – jest to zabieg z wykorzystaniem specjalistycznych substancji wybielających, których zadaniem jest przywrócenie nam naturalnego (białego) koloru zęba przy użyciu precyzyjnego specjalistycznego lasera.
Odzyskanie naturalnego koloru zębów jest możliwe poprzez usunięcie plam, które są efektem spożywania posiłków lub napojów zawierających w sobie substancje barwiące (herbata, kawa, czerwone wino, palenie tytoniu). Jednak to nie jedyny powód dla którego zęby tracą swój pierwotny kolor. Kamień osadzający się na zębach jest również prekursorem do utraty białego koloru zębów – należy wtedy wykonać zabieg higienizacji zębów (scaling i piaskowanie) czyli usuwanie kamienia i innych osadów nazębnych.
Istnieje wiele powodów, dla których trzeba wybielać swoje zęby. Każdy powód jest inny; i tak jak nasz kolor włosów i skóry są różne, tak i kolor naszych zębów. Bardzo niewiele osób ma genialne białe zęby, a nasze zęby mogą stać się bardziej przebarwione w miarę upływu lat. Nasze zęby mogą być barwione z powodu jedzenia różnych potraw i picia napojów, takich jak kawa, herbata, czerwone wino czy nawet jedzenie czarnej porzeczki. Palenie tytoniu również wywołuje przebarwienia na zębach. Kamień nazębny może mieć również wpływ na kolor zębów. Niektórzy ludzie mogą mieć zabarwienie pod powierzchnią zęba, co może być spowodowane przez pewne antybiotyki lub drobne pęknięcia w zębach, na których widać odbarwiające się miejsca czyli plamy.
Wielu pacjentów pyta nas: „Czy zabieg laserowego wybielania zębów jest bezpieczny?"
TAK, zabieg laserowego wybielania zębów jest całkowicie bezpieczny a przede wszystkim bezbolesny!

JAK WYGLĄDA ZABIEG LASEROWEGO WYBIELANIA ZĘBÓW?
1. Specjalista z zakresu stomatologii estetycznej w naszym gabinecie dobiera odpowiedni „efekt" kolor zębów wspólnie z pacjentem z wykorzystaniem odpowiedniego wzornika, jaki mamy osiągnąć po zabiegu.
2. Po wyborze odpowiedniego preferowanego koloru, do ust pacjenta wkłada się specjalnie plastikowe nakładki, które umożliwią dentyście dotarcie nawet do tylnych części szczęki w której osadzone są nasze zęby.
3. Następnie specjalista nakłada żel ochronny na nasze dziąsła.
4. Później na powierzchnię naszych zębów nakładana jest specjalistyczna substancja wybielająca (z zawartością nadtlenków wodoru lub karbamidu), która pod wpływem wiązki (promienia) lasera sprawia, że nasze zęby odzyskują naturalny biały kolor. Światło lasera przyśpiesza reakcję w której to specjalistyczna substancja wybielająca reaguje ze wiązką lasera uwidaczniając pozytywny efekt wybielenia zębów.
5. Co ważne – każdy ząb jest naświetlany promieniem lasera oddzielnie tak aby uzyskać jak najlepszy efekt zabiegu!
Zabieg z wykorzystaniem lasera trwa zwykle od 45 do 60 minut. Także w około godzinę Twoje zęby mogą zabłysnąć dawnym utraconym blaskiem!
Efekt tego zabiegu utrzymuję się zwykle około 24 miesięcy. Jednak aby efekt był stały należy stosować się do kilku podstawowych zaleceń. Przede wszystkim należy unikać spożywania produktów, które mogą przebarwić nadmiernie nasze zęby. Należy stosować pasty i preparaty wybielające w taki sposób aby znacząco wspomagały ochronę uzyskanego po zabiegu białego koloru zębów.
Poniżej znajdziesz KUPON RABATOWY uprawniający do 50 zł zniżki na zabieg od normalnej ceny!

Dentamax

Wytnij ten kupon i pokaż go po wizycie aby otrzymać **50 zł rabatu** do normalnej ceny na zabieg laserowego wybielania zębów.

Standardowa cena zabiegu laserowego wybielania zębów to 550 zł.

dermamax

Karboksyterapia jako skuteczna metoda redukcji tkanki tłuszczowej, cellulitu, zmarszczek oraz właściwe ujędrnienie skóry.

Karboksyterapia jest prostą i komfortową dla pacjenta metodą na odmłodzenie skóry o szybkim działaniu i wysokiej efektywności. Dzięki zastosowaniu karboksyterapii następuje poprawa elastyczności skóry, pobudzenie produkcji kolagenu oraz redukcja poduszeczek tłuszczowych.

Metoda ta nie jest w żaden sposób inwazyjna dla pacjenta. Nie wykonuje się przy niej chirurgicznej ingerencji w strukturę skóry. Należy tutaj wspomnieć również, że zastosowanie medycznego dwutlenku węgla w zabiegach karboksyterapi jest nietoksyczne i bezpieczne dla pacjenta.

Jakie możliwości leczenia daje nam obecnie karboksyterapia z wykorzystaniem najnowocześniejszego sprzętu w naszej placówce?
Pacjent przede wszystkim zyskuje odmłodzenie twarzy, szyi oraz dekoltu a także wygładzenie delikatnych oraz bardziej uwidocznionych zmarszczek w okolicy rąk.

Karboksyterapia daje nam również możliwość zredukowania cieni pod oczami oraz nadmiernie nagromadzonej tkanki tłuszczowej w różnych partiach naszego ciała. Z pomocą naszego sprzętu możemy znacznie zredukować widoczny cellulit, usunąć uporczywe rozstępy oraz blizny po różnych inwazyjnych zabiegach chirurgicznych.

Jakie Efekty możemy uzyskać poprzez poddanie się zabiegom karboksyterapi?
Po 6 do 10 zabiegów nasza skóra staje się wyraźnie naprężona oraz odmłodzona, uzyskuje właściwą elastyczność a także widoczne rozświetlenie. Dodatkowo nieestetyczne zmarszczki ulegają zanikowi.

W Studio Laseroterapii i Medycyny Estetycznej Dermamax stosujemy bezpieczne procedury medyczne, pracujemy na certyfikowanym urządzeniu oraz stosujemy najnowocześniejszy komputerowy system znieczulenia.

Studio Medycyny Estetycznej i Laseroterapii DERMAMAX

ul. Nowosądecka 46, Kraków
Recepcja: 883 599 007
Godziny otwarcia:
od poniedziałku do piątku: 9 - 22, sobota: 9 - 15

„WIADOMOŚCI": **30-693 Kraków, ul. Urwana 10 m 2, tel. kom. 504 853 960, e-mail: wiadomosci.krakow@wp.pl, www.wiadomoscipodgorze.pl**
Redaktor naczelny: Jarosław Kajdański. **Stali współpracownicy:** Barbara Bączek, Elżbieta Ćwik, Izabela Czosnyka, Krzysztof Duliński, Maria Fortuna-Sudor, Krzysztof Janik.
Redaktor techniczny: Jarosław Jagła, Wojciech Jelonek. **Wydawca:** „ARGO". **Druk:** LEYKO, Kraków, ul. Romanowicza 11, tel. 12 656 44 87. **Nakład:** 9 000 egz. bezpłatnych.
Redakcja zastrzega sobie wszystkie przysługujące jej prawa, w tym do skracania tekstów i zmiany ich tytułów oraz nieponoszenia odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń. PL ISSN 1507-6105